

tænkt sig denne Slags Lov. Efter § 80 i Grundloven, som siger: „Folketirkens Forsatning ordnes ved Lov“, vil dog Ingen indbringe et Forslag om Sagens Ordning ved Lov; man maa være overbevist om, at naar man skulde indbringe et Forslag her, maatte det omfatte den hele Folkekirke, men ikke en Deel af den. Naar Nogen derfor vil indbringe et Forslag om et Troesfunds Anerkjendelse, maa han, i Fald han vil holde sig til Grundloven og troer, at noget Saadant ligger i den som en nødvendig Betingelse, indbringe en Lov, som giver almindelige Regler for, hvorledes de afvigende Troesfunds skulle kunne sikkes fri Religionsøvelse, eller rettere sagt en Udøvelse af deres kirkelige Former her i Staten, men Meningen kan ikke have været, at vi her skulde komme frem med Forslag om et eller andet Troesfunds Anerkjendelse. Man bliver nødt til at gjøre det, naar man idelig saa at sige bliver kastet som en Tjederbold fra det ene Ministerium til det andet, naar det ene Ministerium mener at kunne gjøre Noget, men det andet, der følger derpaa, og som finder Sagen, saa at sige, erpeberet og afgjort af vedkommende juridiske og geistlige Dyrigheder, ikke troer at kunne gjøre det Skridt videre af Strupler overfor Grundloven. Her maa jeg hderligere gjøre den Bemærkning, at denne Skrupel fra den Biskops Side, som da var Cultusminister, var fuldkommen uberettiget, efter som han i sine Udtalelser her anerkjendte det Eneste, han havde med at bestille i denne Sag, nemlig at der ikke var noget Usædeligt hos dette Troesfund, thi Andet kommer ham ikke ved; han har ikke med deres Religions Grundlærdomme at bestille. Grundlovens § 81 siger: „Borgerne have Ret til at forene sig i Samsfund“, altsaa at danne, ikke borgerlige Menigheder, men christelige Samsfund, og det er for dem christelige Menigheder; dertil have de ved Grundloven en klar Berettigelse, som Ingen kan nægte dem. Der staaer endvidere i § 81: „For at dyrke Gud paa den Maade, der stemmer med deres Overbeviisning, dog at Intet læres eller foretages, som strider imod Sædeligheden eller den offentlige Orden.“ Det Allerhøieste, der af dette kan vedkomme Cultusministeren, skjøndt det strengt taget ikke engang vedkommer ham, er Sædeligheden; med den

offentlige Orden har han ikke noget at gjøre; og med Sædeligheden kun, forsaavidt der er Spøgsmaal om christelig Sædelighed, men da der ikke i denne Paragraph er nævnt „Christendom“, og der kan være andre Troesfunds, er han strengt taget ikke den, der ene kan dømmie om dette Spørgsmaal. Nu var Opgaven løst; den var besvaret af den Minister selv, der veg tilbage fra den Afgjørelse, som saa at sige laa lige for ham, og han var da ikke berettiget til at blande sig i denne Sag, men han skulde ligefrem overlade den til hans Collega Justitsministeren. Der har imidlertid været gjort Vanskeligheder, men disse ligge ikke, som det ærede Medlem for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgskro) mener, i, at Ministeren ikke skulde kunne gjøre dette Skridt, men deri, at han ikke vil gjøre det. Naar Justitsministeren og Cultusministeren i Fællesskab administrativt udføre den Handling, hvorom her er Spørgsmaal, paatage de sig Ansvar for, at de Mænd, i hvis Hænder de betroe den paagjældende Bogføring, virkelig fuldbyrde dette Kalb med Trofast, saaledes at de staae ansvarlige derfor ligeoverfor Staten, dersom det skulde vise sig, at de ikke udførte deres Hverv tilbørligt, saaledes at Samsfundet led derunder. Havde Ministeren derimod en Lov, som bestemte, hvilke Betingelser han skulde opstille, og hvorledes denne Bogføring skulde ordnes, var hans Ansvarlighed derfor dicteret gennem Loven; det er den hele Forskjel. Der staaer ikke i Grundloven, at der skal gives en saadan Lov, thi saa maatte den enten være given, eller der var ingen Troesfrihed her, men der staaer, at disse Forhold „ordnes nærmere ved Lov“; det vil sige, at saasnart man har søgt de Midler, der behøves, og anstillet de Betragtninger, som det er nødvendigt at bringe til Overveielse, forinden man kan nedlægge dem i en Lov, og naar man har bestemt, hvilken Sirkingsbegrænsning man har mod Overtrædelser fra de Mænds Side, til hvem Staten betroe et saadant Hverv, uden som Folkeirkens Præster at gjøre dem til Statens Embedsmænd, saa kommer en saadan Lov frem, men indtil den Tid er det en Nødvendighed, at Ministeren paatager sig Ansvarligheden for, at der kan være en saadan Religionsfrihed i Landet, at religiøse Sam-